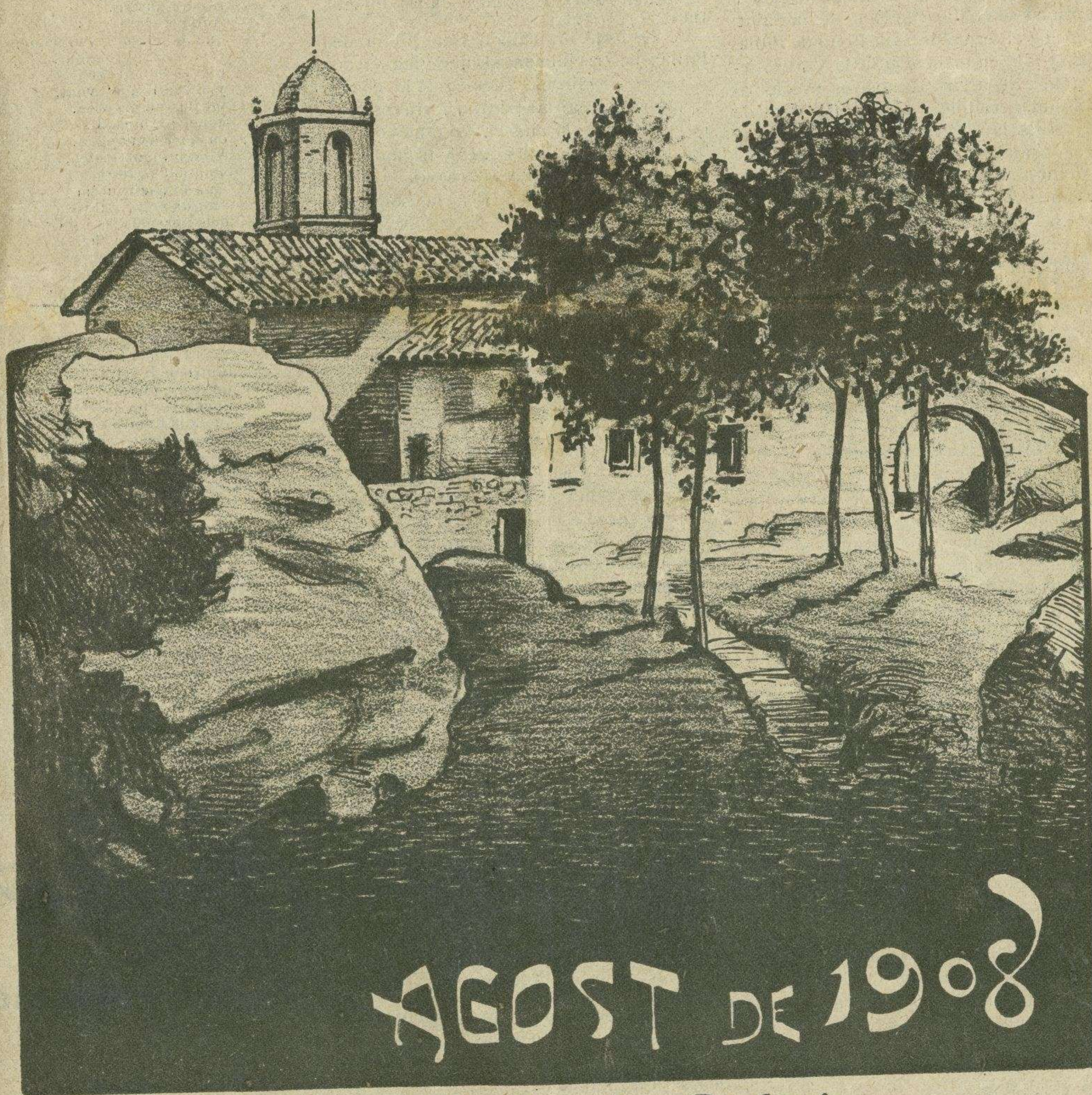

LA BANDERA REGIONAL

AGOST DE 1908

Aplech de la Salut

Santuari de la Salut, vist desde la part de Collsacabra

Aplech de la Salut

Carlins de nostra terra:

En el despertar joyós del Tradicionalisme espanyol, que no pot morir perquè té ses arrels enfonzades en les mateixes entranyes de la pàtria, y mostren sos fruits en els més alts cimalls de nostres montanyes, y que com proba de sa potencialitat ha celebrat ja sos Aplechs en les tres provincies germanes, no hi podia faltar un acte consemblant organitzat per els carlins de la provincia de Girona, que fundament senten també bategar el seu cor d'amors y d'entusiasme per la bandera sens màcula qu'encarna totes les glorioses tradicions qu'ens llegaren els nostres passats.

El diumenge dia 30 del present Agost se vos convida á tots á aplegarnos en el Santuari de la Mare de Deu de la Salut, erigit en el terme de Sant Feliu de Pallarols, y allí, en presencia de la Verge Sobirana, aixecarem els nostres prechs al Altíssim, pera que retornin els jorns de Fé, de Patria y d'Amor, que en altres dies feren gran la nostra aymada terra.

Veniuhi tots els que en vostres cors servéu encara la fé en Crist, que desde aquells cimalls ahont la devoció dels passats aixecá un trono á la Reina del Cel, la sentirém més potent, reviurá ab les alenades d'aire pur, que fugint de les pestilents planuries, besa els pichs de Cabrera, de Finestres y Rocacorva y guaytarém, sense noses, la immensitat de un Cel blau, patria eterna ofeita com á premi als que abraçats ab la Creu, creguin, lluytin y morin.

Veniuhi tots els aymants de nostra terra que disitjeu una patria gran y forta, ab els usos y costums de gent de seny y de bon cor, ab ses llibertats, que la feren potent y la deslliuraren de tiranies y impositcions, y veureu els terrers en que lliutaren els passats pera conquerirles, les fites ab que les sagellaren y nostres cors ab el recort y anyoransa de l'avior, s'enfortiran pera lluytar y vencer en les lluytes del pervenir.

Veniuhi tots els de sentiments nobles que suspireu per la Justicia; els que no fiéu al éxit y accidents fortuits la causa del dret y no el reconexeu si no ve justificat; que allá dalt, acoblats sota la senyera de la Joventut carlina d'Olot, en l' instant d'ésser solemnement benehida, farém prometensa de fidelitat á la Causa santa del Dret, que representa l'August Proscrit, de Venecia.

Veniuhi tots; á tots se vos hi convida; empró no hi feu falta vosaltres, els de aquestes encontrades, que desde les vostres llars contempléu els santuaris de la Verge coneguts baix les advocacions de Beilmunt y de Cabrera, d'Alfar y la Salut, dels Angels y de Finestres, de Rocacorva y del Mont.

Els cors bons gaudeixen en les pujades; tots tindrem de pujar pera posarnos als peus de la Verge de la Font de la Salut y Ella ens remerciará el sacrifici que podrem haver fet, al acoblarnos sots el seu sagrat mantell en la celebració de un acte d'adhesió á la bandera de Deu, Patria y Rey.

La Comissió organitzadora:

Narcís de Bolós, Miquel Mató, Ignasi Solanich, de la Joventut d'Olot; Geroni Figa, Joseph Congost y Pere Boixó de la de Banyolas; Joseph M.ª Vilahur, Salvador Figa y Joaquim Font, de la de Girona; Joseph Vilallonga, Joseph Bosch, Mateu Collell-demont y Lluís Bosch Clos, de S. Feliu de Pallarols.

PROGRAMA dels actes y festes que se celebrarán á Olot y al Santuari, ab aytal motiu:

A les **quatre** en punt del matí, reunió en la plasa de la Font del Angel hont hi haurá disposats els carruatjes destinats pera anar á Sant Feliu pera tots aquells que tingan *vales* despatxats en la «Joventut».

A les **set**, arribada á Sant Feliu de Pallarols y recibiment als que vinguen de la banda de Girona y desseguit la comitiva farà via cap al Santuari, travessant la vila al só de la música, en tant á dalt á la capella s'irán fent salves y tronades.

A les **nou**, **Missa resada de Campanya** y després d'ella se procedirá á la solemne benedicció de la **Bandera** de la «Joventut Tradicionalista d'Olot», apadrinantla l'Il·lm. Senador del Regne D. Manuel Bonmatí, dirigint la paraula al públich, en tal acte, el notable orador sagrat, Dr. D. Lluís Puigmitjà, Pvre.

Cant á tota orquesta del **Himne á la Bandera**, per l'orfeó de la «Joventut Tradicionalista d'Olot» ab cooperació d'altres orfeóns formats á la Sellera, Sant Feliu de Pallarols, Girona y Banyoles.

A les **deu y mitja**, la cobla LA LIRA OLOTINA executarà varies sardanes de les millors del seu escullit repertori.

A **mitj-dia** se servirá un apat als que tingan *vales* pera aquest efecte.

Després d'alguna pessa que executarà la reputada orquesta LA LIRA, se passará desseguida á la celebració del **MITIN** en el que hi pendrá part algun representant de les Joventuts carlines. En Carbó d'aquesta, els diputats provincial Srs. Solá, Vilahur, Pericas, Pelfort y Argemí, els diputats á Corts Srs. Llosas, Junyent, Bordas, Alier..., els Senadors carlins de Catalunya y alguna altra personalitat de nostra Comunió.

A les **cinch** en punt, després de cantar la Salve á la Verge de la Salut y donat l'**adensiau** als de la part de Vich, s'empenirà la devallada cap á Sant Feliu y després dels de Girona, sens perdre temps se tornarà á Olot anantse á posar la bandera als peus de Nostra Senyora del Tura.

A les **nou y mitja**, la dita orquesta tocará sardanes fins á les dotze de la nit en la Plasa de la Font del Angel y la «Joventut» serà il·luminada.

Olot y Agost de 1908

La Selva

A un amich poeta.

Que bé s'hi está
dintre de la selva!
Oh quin goig s'hi sent
en mitj de l'arbreda!
Vina-hi, mon amich,
vina-hi á la selva;
vina-hi al matí
quan tot se desperta,
quan de l'horitzó
l'astre-rey s'aixeca
y á son bés les flors
de joya's vesteixen.
Allí sentirás
refilets alegres
de gays rossinyols
y de cadernereres
que, saltant, saltant
per la molça verda
van cantant de Deu
l'eterna bellesa.
Allí tot és goig,
allí tot es festa,
tot lo que hi há allí
respira puresa.
Aquells arbres alts
que al bell mitg s'aixequen,
cóm se van gronxant!
cóm se balancegen!
y al sentir que'l vent,
tot jugant, els besa,
aquells arbres alts
oh, com remoregen!
Vina-hi, mon amich,
vina-hi á la selva.
vina-hi que beurem
l'aigua clara y fresca
dels rieronets
que corren per l'herba,
y van murmurant
per entre les pedres,
mentres lliris bells
que á sa vora creixen
besen, al passar,
á son líquit verge.
Vina-hi que allí hi tinch.
dintre de la selva,
un roser que fá
unes roses belles,
que á la llum del sol
totes s'eshadellen.
Oh'l roser florit
de les roses belles!
de tantes que'n té,
cóm se balanceja!
Tú les cullirás
y jo coronetes
n'aniré teixint
junt ab fulles verdes
per ofrena fé'n
á la Santa Verge
entre prechs fervents,
entre'ls cants alegres
dels gays rossinyols
y les cadernereres;
entre'l remoreig
de les fontanelles
y dels arbres alts
que les aures bressen.

J. ABELART

Tarragona, Agost de 1908.

CRÓNICA

De terrorisme

La activitat y el zel del tinent de navili Sr. Pasquín, jutge de Marina encarregat de la instrucció del sumari relatiu á la explosió de

la bomba al vaporet golondrina, ens té aquets dies als barcelonins mitj esperansats de que s'arribi a trobar un cap de la embullada troca del terrorisme.

Es aquest un assumpte quina capital importància justifica el que sovint ne parlém ab preferent interés.

En aquesta ocasió, ja les primeres diligències varen donar lloch a un incident, ben desagradable per cert, que's presta a tota mena de comentaris, encara que nosaltres, prenentne bona nota, preferim no parlarne per ara, partidaris com sòm de no tractar aquestes coses sense un perfecte coneixement del assumpte que permeti jutjarles serenament y apartant tota mena de prejudicis.

Tothom sab que la detenció den Blanch y en Cuyás practicada per la policia de investigació anomenada de l'Arrow, va donar lloch a la dimissió del quefe de la secció especial governativa Sr. Tresols, acompanyada de un escrit en el que's feyen insidioses referències a la troballa de una incubadora y altres cosetes per l'istil.

Del efecte, desagradable y depriment que aquestes coses produeixen en la opinió no cal parlarne. Tot aixó serveix en primer terme pera augmentar el misteri y anar donant fil al estel de la fantasia popular que s'enfila que és un gust. Y consti que no volém dir ab aquestes paraules, que no hi hagi motiu pera fer tota mena de suposances per exagerades y inverossímils que semblin.

Com hem dit, no'ns volém ficar per ara a apreciar els motius de *cuerpo* que pogués tenir en Tresols pera pendrer la actitud en que's va colocar, però lo que sí's pot afirmar es que, devant de la opinió, l'antich quefe de *matalassers* ha donat un mal pas.

Nosaltres que no hém amagat may la confiança que'ns mereix la policia organitzada per la ciutat de Barcelona, hem vist ab molt gust que el jutge actual, militar precisament, la posés en joch encarregantli diligències de les més importants.

Quan várem veurer que en Mas havia dirigit el servey de detenció den Blanch y en Cuyás, ja várem pensar que en el domicili de aquestos no passaria com a casa den Rull ahont, gracies a la vivor de la policia governativa que va deixarla abandonada, hi váren entrar lladres (?) a emportarsen lo que'ls hi convingué, deixant a la justícia ab el dupte capital de si havien desaparegut pessas de convicció que poguessin afermar la culpabilitat del processat.

Aquesta vegada, després de la detenció s'han fet registres y sembla cosa certa que s'hi han trobat trastos y ingredients sumament comprometedors.

La activitat del Sr. Pasquin, secundada pels tècnics que ha dictaminat sobre la forma del explosiu y per la policia a la que fa correr y treballar de valent—y consti que no volém exceptuar als de la governativa que hi treballin,—ha arribat ja, segons se assegura, a averiguar ab tota certesa el taller de ahont va sortir la bomba y no cal dir que relacionant totes les proves y datos que obren en son poder está en camí de fer bona feyna.

Veurem si's confirmen totes aquestes noticies y se'n saben aviat de altres que no corren encara, gracies a la justificada y plausible reserva del Sr. Pasquin y veurem si aquest digníssim jutge militar té la sort de donar a Barcelona una satisfacció que temps há necessita.

No hém de dir lo molt que tothom ho desitja. Pro encara que no fós aixís, y desgraciadament les diligències fin ara practicades no déssin el resultat que es de esperar, caldria reconeixer que el Sr. Pasquin ha treballat ab una activitat digna de agraiment.

No li enviém paraules de encoratjament que no les necessita.

Deu fassi que ben aviat pugui rebre l'aplaudiment de tot un poble agrait y que un éxit complet coroni els seus treballs que tan poden servir pera tornar la pau a la nostra estimada Barcelona.

JORDI PICAROL.

Polítiques

La Esquadra

En un saló de la planta baixa del ministeri de Marina va tenir lloch l'obertura dels plechs presentats per les cases constructores que han assistit al concurs pera la construcció de la esquadra.

La cantitat que ha d'invertirse en el terme que marca la lley de reorganització naval s'eleva a 198,654,000 pessetes. ¡Poca cosa!

L'almirant Viniegra va dimitir el càrrech de presidir l'obertura dels plechs. En Cervera, contralmirant, no'l va voler, tampoch, dient que primer demanaria el retiro; però no trobant qui volgués admetrel, en Viniegra no tingué més remey que retirar la dimissió y presidir l'acte, si bé exigí que se li nomenessin assessors per no volguer carregar sol ab cap mena de responsabilitats.

Les cases que han presentat proposicions son les següents:

Sr. Baró de Satrustegui, representant del grup de capitalistes que te per base la casa Wickers.

D. Bruno Zaldo, representant d'un grupu financier espanyol que presideix Mr. Tartier.

D. Pius Perronó, representant de la casa Ansaldo, de Génova.

D. Octorino Marco Rosto, representant de la casa austriaca «Scoda», constructura de canons, en combinació ab els astillers de Palmers, de Anglaterra.

Cada una d'aquestes cases té els seus padrins, grans cacichs y grans polítichs, que, segons contenen els diaris, tenen els ulls fixos, més que en l'interés de la patria, en els seus propis interessos.

Comprenem l'interés de les cases constructores, ben llegendim per cert, d'obtenir la concessió en bona lluita. Ara, l'interés dels padrins d'altura, dels grans polítichs, que fan presió a favor d'aquesta ó l'altra casa, aixó ja no ho compre-ném tant. El seu interés únich, tractantse de coses de la Patria, hauria de ser el de que's fés la concessió a la casa que presentés millors vintatjes, a la que presentés millors proposicions.

Si aixó no fan, caigui sobre d'ells la responsabilitat, l'anatema de traidors que demá podrem tiráshi en cara.

Y ja que van fer el disbarat d'autorizar al Govern pera que gastés una tant grossa millonada, a lo menys que's fassi tan bé com se pugui, lo menys malament possible...

Que tractantse de interessos del comú, y tractantse de liberals, tota precaució és poca.

Y aquí recordo aquella sessió memorable del Congrès, en la que s'enjegá tota la trompeteria patriotera de majoria y minories, y quina apoteosis va a costar a Espanya 200.000.000. En Maura entoná un himne hermosíssim a la mare patria; en Moret cantá inimitablement la Marxa de Cadiz; en Canalejas recitá una oda sentimental al amor patriótic; totes les demás minories—encara que la carlista hi posá algun pero—feren chor a n'aquella música hermosa y llampegant... Sols en Ventosa y Calvell intorrompí un moment aquella melodia ab un cop de bombo desentonat.

Si jo hagués sigut un d'aquells homes que donen mals, tots els diputats carlins hagueren tingut aquell dia mal de ventre. ¡Ni un haguera votat!

Jo vaig censurar aquella sessió solemne en que's carregá sobre les espatlles del contribuyent un pés de 200.000.000. Y a censurarla, un bon carlí, amich meu, va dirme:

—Mal fet, amich Rebec. Al censurar aquella sessió, censureu els pochos carlins que van votar ab la majoria.

Y jo vaig contestarli:

—Vos equivoqueu, bon amich. El votar ó no a favor de la construcció de la esquadra, no és cap dogma carlí. Ni'ls principis, ni les doctrines, ni la disciplina carlins tenen res que veure ab la nova esquadra. Els que han votat a favor, de bona fe, han fet bé; però per mi, hant fet millor els que no han assistit al Congrès per no haver de votar. Y si en coses lliures, si en assumptes discutibles, no podém tenir criteri propi, ni podém opinar com ens dicta la nostra consciencia y el nostre amor a la patria, sobrem els periodistes carlins, sobren els discursos, sobren els diputats y senadors carlins y sobra tota acció positiva. Ab els quatre evangelis carlins en tenim prou. Aixís, semblarém els carlins, aquells antichs conservadors catalans, que no més pensaven lo que pensava el cervell d'en Mañé y Flaquer.

Y vos, bon amich, que'm censureu perque jo no segueixo la opinió de dos diputats que han votat a favor de la nova esquadra ¿per qué no seguíu la opinió de 6 diputats y 4 senadors carlins catalans, que no van voler votar, y que son *solidaris apesar de les vostres censures?* Ah, bon amich, que ab les vostres mateixes trampes vos he caçat!

Y com més va, més sento en l'ànima la dolorosa impressió d'aquella sessió, tan memorable com dolorosa pera la patria.

Ho vaig dir allavores y avuy ho repeteixo. La esquadra, de costes enfora, no servirà de res: *es poch* pera héuresseles ab les grans potencies de qui podém temer. De costes endintre, es *prou y massa* pera evitar *alijos* de armes y inutilisar moltes coses que un dia podrien ser pera'l Carlisme de gran profit. ¿Per qué, donchs, entusiasmarse per coses que aixafen el contribuyent, la patria no'n rebrá, de segur, cap benefici y al mateix temps poden ser de mals resultats pera'l partit carlí?

Y de que no fou cap heretgia carlina lo que

Santuari de Nostra Se de la Salut
 iesa, habitació del capellà y alberch públich

vaig dir allavors; y de que no és cap pecat lo que ara dich, aquí teniu aquestes ratlles y aquests conceptes de «El Correo Español»:

«Se arregló lo de Caparota, y lo ahorcaron. Esto nos va á pasar á nosotros con lo de la famosa escuadra en proyecto.

Ya se celebró el concurso: dentro de un mes se hará la adjudicación á la casa favorecida; más tarde comenzarán los trabajos, y allá, dentro de ocho años, tendremos tres acorazados, una veintena de *destroyers* y media docena de guardacostas para andar por casa.

Y ya nos podremos codear como Nación marítima militar con Portugal, con Grecia y hasta con todo el gran turco...

Bueno, ¿y qué vamos á hacer con esos barcos el día que los tengamos?

Porque para su sostenimiento en primera situación necesitamos gastar todos los años un puñado de millones.

Y si no navegan, si no han de servir para instrucción de nuestros marinos y para formar oficiales inteligentes, prácticos y guerreros, ¿á qué imponer al país el sacrificio que se les impone?

Porque pensar que con esos barcos que vamos á construir se puedan hacer milagros; sostener una guerra marítima ó defender nuestras costas de una agresión de Francia ó de Inglaterra, es soñar.

De modo que lo mejor será que la casa constructora, á la vez que los barcos, construya también en cualquiera de nuestros Arsenales un *garage* para acondicionarlos cómodamente hasta que hagan falta.

Entonces se les quita el polvo y... á la mar. Para *yatés* de recreo.»

Mes clar, aigua.

Y com el «Correo Español», y com tots els periòdichs carlins, y com jo, afortunadament, pensa la absoluta majoria de carlins.

Y anava á dir tots; però recordo que hi ha un carlí, bon amich, que no pensa aixís: vol esquadra, ab forces canons, ab forces soldats, ab forces almirants y canonades.

¡Home! Jo també.

Pero ho vull... pera quan D. Carles pugui ensumar, d'aprop, la fumarela de les salves...

REBEC.

¿RISUM TENEATIS?

Vamos, que n' hi ha per riurer de lo que passá á Pamplona fá pochs dies. Ja tenia rahó'l corresponsal de *El Correo Catalán*, quan deya que «la cosa daría mucho juego»; lo que és jo'n tinc per divertir-me quinze dies seguits.

Perque, senyors, la *llanza no paza*. La gedeutada qu'ha pórtat á cap l'autoritat governativa de Pamplona detinguent á dos correligionaris perque venian medalles de D. Carles sens cap inscripció subversiva, es una d'aquelles planxes que ni les de la Cecilia Aznar.

Ahont aném á parar! Jo comprench que per guanyarse l'apreci y el favor de les Institucions, se dediquin certs funcionaris á fabricar ovacions á plasso fixo, reclutant dinástichs á quatre pessetes per barba; ó bé que's converteixin en lacayos d'honor en arribades solemnes; ó bé que respatllin la livita de tots els senyorets llarchs y prims que á Madrid s'estilen; pro qu'empresonin á honrats treballadors, perque venen medalles en que hi ha grabat un home més guapo que segons qui, ho trobo bon xich pretencions.

Lo que xoca sobiranament es el motiu que tingué l'autoritat governativa pera decretar la detenció de nostres companys: perque en una cara hi apareixia grabada la figura de nostre August Capdill y en el revers les paraules Deu,

Patria y Rey, segons creyem, n'hi hagué prou pera que'l senyor governador posés els pels en punta pitjor qu'un gat perseguit per un *foxtierrier*.

¿No'ls hi sembla que'l dia menys pensat detindrán á quiscun que cridi á aquell cá tan fastigós, molt més que'n Romanones, de donya Victoria que li diuen *rey*?

Ja'm penso á que obeheix tot aquest rebombori; á la *canguilitis* que, com la glossopeda en el bestiar, fá estragos en el camp alfonsí.

Es clar; veuen que'ns reunim milers de carlins á Lleyda, á Alcover, á la Gleva, á Manresa, á Zumárraga y en cent llochs més; llegeixen les proclames entussiasstes de les Joventuts carlines, cridant als correligionaris á nous «Aplechs»; veuen l'entussiasme qu'anima á nostres amichs, reflectat en les pàgines de nostres periòdichs, y deuen pensar: aquets carlins: si no'ls hi aturém l'arrencada, no paren fins á Madrid.

D'altra manera no compreném la barrabassada del amich Ponci de Pamplona.

¡Tanta feyna que hi há per fer, si desitjessin cumplir ab el deber qu'importa'l cárrech certs funcionaris que no més ho son pera lluir el garbo!

No més cal passar revista pels carrers de qualsevol ciutat de relativa importancia pera ferse cárrech de la dessidia que regna arreu per part de les autoritats. Aném á passeig, nos aturém á un aparador y hem de fugir corrents, ab les galtes enrogides, per la visió obscena de postals y lámimes pornogràfiques; més avall trobém un lupanar qu'ab desvergonyiment increíble funciona ab permis de l'Autoritat en els punts més céntrichs, siguent ocasió de mil escándols; á la cantonada nos topém ab un café cantant en que l'indecencia marcada en cartells y'l joch més interessat, están al ordre del dia; y... no passem més avant, perque si'ns hi amohinavem, no parariem fins al manicomi.

¡Ah! si volen denunciar tot aixó y busquen un agent d'autoritat, no s'hi cansin. no'n trobarán ni un, perque, cumplint ordres superiors, están enfeynats perseguint venedors ambulants, ó bé, com á Pamplona, empresonant á expededors de medalles.

Res; qui no té que fer, el gat pentina.

PYCA SEC

Segona Assamblea Nacional de la Bona Prempsa

Als socis que concorrin á l'Assamblea que tindrà lloch á Saragossa el próxim Septiembre, els han concedit les ventatjes de paragraf 2.^{on} de la Tarifa especial X número 17: la Companyia dels ferrocarrils del Nort d'Espanya; la de Madrid Saragossa y Alacant; la de Madrid á Cáceres y Portugal; la dels Ferrocarrils Andalusos; la de Medina del Camp á Salamanca; la de Medina á Zamora; la de Orense á Vigo; la de Lorca á Baza; la Central de Aragón y la de Pontevedra á Santiago.

Les ventatjes del paragraf 2.^{on} de la tarifa especial X, número 17, son les concedides als bitllets kilométrichs.

El preu d'anada y tornada del ferrocarril desde les ciutats que més avall anotém, á Saragossa, incluinthi el 10 per 100 del Tresor y el timbre móvil, será el següent:

	1 ^a classe 2 ^a classe 3 ^a classe		
	Ptes.	Ptes.	Ptes.
De Barcelona á Saragossa:	22'93	17'60	10'37
» Girona á »	26'96	20'60	12'31
» Tarragona á »	20'54	15'83	9'25
» Lleyda á »	14'19	10'75	6'33

Les referides Companyies mereixen un aplauso, puig els socis (qual cuota és de 5 ptes.) podran concorrehí sense gaire sacrifici.

Els nostres lectors que vulguin aprofitarse d'aquesta rebaixa, no tenen més que ferse socis (ó sòcies) de la Assamblea.

Y la Bona Prempsa els ho agrahirá.

Gran aconteixement...!

Sabeu alló tan bó del blok de les esquerres? Donchs, se n'ha anat tot á terra. ¡Res d'aixó!

En Canalejas y en Romanones entren de ple dintre la Religió catòlica y en direcció cap al partit carlí.

Per més que sembli un impossible, aquests dos bons senyors cambiarán de vida y miracles completament com aquell que muda de camisa. Y no creguin que la meva afirmació siga gratuita, no; sinó que m'ho ha contat un *conspicuo*, un *caracterizado* personatje, capitost de *menor-cuantia* de les seves files, y que m'ho ha contat ab uns pels y senyals que no donen lloch al més petit dupte.

Alguns objectaràn que, de catòlics ja n'eren, ancara que fossin anticlericals; però, no hi fa rés, ara serán clericals en tota la extensió de la paraula; y'l primer acte públich que farà en Canalejas será vendres el Palau de Santoña, invertint la meylat del seu producte en misses de 10 rals en sufragi dels que foren, abans d'ells, els propietaris, y l'altra meylat la distribuirá entre'ls pobres més necessitats de Madrid, reservantse únicament una petita cantitat per fer de quan en quan algún cigaló.

En Romanones se vendrà tots els forns de pá que té á Madrid, les fábriques de desplantar que té á Cartagena, les inmensas finques que té esparramades per tot Espanya; reclamará á una *alta, molt alta* personalitat que resideix casi sempre á Madrid, els quartos que li va deixar y agafantho tot plegat, (que sumarà un capital importantíssim) marxará á repartirho á Andalusia, com va fer ab aquells dotze milions que va treurer del Tresor públich fa pochs anys. Després, tots dos, se posarán uns grossos escapularis, vestiran un sant hábit, tot plé de petxines y etz. etz.

En quant á lo d'ingressar al partit carlí, sé de cert que ja s'han vist (més de quatre vegades) ab l'ilustre senyor Barrio y Mier, ab en Mella y el marqués de Cerralbo.

Aixó será un aconteixement tan grós, tan descomunal, que si no venen complicacions, per allá á la setmana dels tres dijous, en Canalejas será nomenat conceller-real del partit, y en Romanones secretari general de la Comunió tradicionalista; perque és home que s'ho mereix y que, quan está assentat no

se li coneix que vagi coix, ni mirantlo ab unes ulleres.

Peró ara, estimats lectors, no voldria que si aixó resultés una garrofa, m'escandalitzessin. Molt més grosses ens les claven els diaris lliberals; de més lliures era la bofia del *Heraldo* quan ens feya sapiguer que Don Jaume s'havia lliberalisat, y no obstant ens quedavem tan frescos com si res. Ara si volen dirme que'l relato no'ls ha fet fret ni calor, entre altres coses per la insignificancia dels dos personatjes, els diré que'm dispensin, puig entre lliberals y demòcrates no n'hi sapigut veure cap més que pagués el tret... y la tinta.

CROSTA

Lerrouxista

¿és sinónim de criminal?

Aixó que ho diguin els nostres lectors; no cal que ho diguem nosaltres. No sé si tots els lerrouxistes seran criminals, pero que casi tots els criminals son lerrouxistes és cosa que no cal demostrarla per créurela.

No fa gaires dies, que la gazeta lerrouxista ha publicat, en primera plana, un interessant article «El espíritu republicano», en el que s'hi llegeixen, textualment, aquestes paraules:

«Nuestra situación no es propia para construir y edificar. Lo que está haciendo es alta es propagar un nihilismo que destruya y aniquile. Hemos de enseñar á nuestros hijos la canción del odio; llenar sus espíritus de maldiciones y predicarles la venganza»...

En aquestes poques ratlles s'hi enclouen els element necessaris pera una gran acció criminal. «Negarse á construir y á edificar», «Enseñar á sus hijos la canción del odio; llenar sus espíritus de maldiciones y predicarles la venganza»

¿Qué més se necessita pera fer carregar revolvers y ferlos engegar desde'ls terraplens de la Granvia contra dels pacífichs ciutadans que, exercint un dret constitucional acabaven de realisar un mitin en les Arenes de Barcelona?

¿Qué més se necessita pera fer carregar les pistoles Browning y ferles disparar en la carretera d'Hostafranchs contra 'ls passatgers d'un coxte-ómnibus que anaven á exercir, al amparo de les lleys, un dret constitucional?

No cal res més pera suggerir l'idea de la construcció d'una bomba, pera que cumplint alló de «un nihilismo que destruya y aniquile» hi hagi qui se senti tan criminalment estúpit que pugui carregarla, portarla y ferla esclatar al mitj de l'ignoscenta multitud d'una ciutat com Barcelona, produint horroroses hecatombes, que omplen de bassals de sanch humana y de cossos humans trossejats els carrers y porten la miseria y la desesperació á les honrades classes més desvalgudes de la nostra terra.

Ja deuen sentir una gran interior satisfacció els que tals crims exciten á fer. Ja han trobat ressó en cervells criminals; aquesta propaganda de «un nihilismo que destruya y aniquile», ha tingut la horrorosa y trista eficacia de convertirse en la mes esparveradora realitat.

Lo que no's comprén és que en una nació que's compta entre les civilisades, hont hi há tribunals de justicia, aqueixes excitacions als

crims socials, aqueixa propaganda de «un nihilismo que destruya y aniquile» se pugui fer públicament y impunement y's deixi que aqueixa llevar criminal, germini en cervells predisposats al crim y fructifiqui en aquestes horroroses y sangnantes hecatombes que ja fa anys está regant de sanch y omplent de cossos humans destrossats els carrers de la capital de Catalunya.

¿No hi há lleys escrites, no hi há tribunals, no hi há acció popular, que defensin la nostra societat contra aqueixos crims y contra els que exciten á realisarlos?

¿No's pot fer res contra aquests que volen «destruir y aniquilar», «que enseñan á sus hijos la canción del odio; les llenan sus espíritus de maldiciones y les predicán la venganza?»

Ja en el primer número de «La Rebeldía», orgue dels «jovenes rojos», l'ex-emperador del Paralelo publicava un article en el que s'excitava á matar, á cremar, á violar donzelles enclaustrades. Y aqueixes excitacions públiques al assassinat, al incendi y á la violació, tampoch foren castigades allavors...

Rahó tenen els republicans d'América de negarse á rebre á n'en Lerroux. ¿No'l volen!

Lamppechs

A Dresden s'hi está celebrant un Congrés esperantista, en quin hi están representades totes les nacions. Allí s'ha acordat que'l pròxim Congrés tingui lloch á Barcelona, l'any vinent.

L'Esperanto va obrintse pas poch á poch, y no dirém pas que, ab el temps, no arribi á esser llengua universal. La condició de no ser llengua propia de cap estat, és una gran condició.

Aquí á Barcelona agafa cada día més prossélits y fem constar ab veritable satisfacció, que molts correligionaris nostres assisteixen á les classes d'Esperanto.

En un pròxim número parlarém del Esperanto y de la possibilitat de que sigui un fet una llengua universal.

S'está realisant una activa campanya contra la llei d'Alcohols.

L'últim mitin celebrat á Reus va ser importantíssim, assistinthi nodrida representació de la viticultura hispana. Van parlar els senyors Vidiella, Ferrer, Caminero, Poblet, Palop, Soler y March, Romero, Nougués, Rusiñol, Maciá, Carner y Girona.

La significació dels oradors diu prou la importancia del mitin. Els aplaudiments ab que eren rebudes les paraules dels oradors proven prou de que'l país agricultor acompanya als seus representants.

Creym que si hi ha constancia, el Govern cedirà en aquesta qüestió de vida ó mort per la viticultura catalana, digna de que'ls Governes se'n preocupessin un xich.

El pobre soldá del Marroch, Abd-El-Aziz, está á les acaballes del seu regnat. Muley Hafit li ha clavat una tunda que Alá se'n ha ressentit.

Y per poch, Abd-El-Aziz cau presoner. Sort que pogué escapar com aquell qui diu pel forat de la clau.

Segons noticies, la derrota del Soldá se deu á la traició dels chavis. Però altres noticies afirmen que la derrota fou deguda á lo confiat que Abd-El-Aziz marxava á Marrakesth quan fou atacat per sorpresa.

Ja pot ben dir el Soldá que ha tingut el cap á tres passes.

EL Liberal diu que al Centre Fraternal del districte segon, en un mitin celebrat pera abogar per la llibertat dels detinguts per l'atentat

d'Hostafranchs, un tal Romero Arroyo va dir que aquell atentat fou una ridícula comedia.

Si tot sent comedia varen foradar á n'en Cambó ¿qué haguera succehit si aquell acte hagués sigut un drama?

Me sembla que qui fa la comedia és el Sr. Romero Arroyo.

EL Jutjat, en virtut de una denuncia feta ab motiu d'haverse entregat un bitllet fals al Banch d'Espanya, va ordenar l'altre día la detenció d'un prestamista que deixava diners al 240 per 100!

Y per afegidura, l'usurer entregava, de quan en quan, un bitllet fals.

Está bé que li apliquin el quiento á n'aquest home sense entranyes.

La llei, en aquest cas, hauria de ser terminant. Un sol article y prou:

«Al que se li probi que presta ab interés tan bestialment usurari, li seran confiscats els bens, ó li seran repartits, proporcionalment, als establiments locals de beneficencia».

Aviat se'n perderia la mena d'aquesta rassa de juéus.

EN Blanch, cosí den Rull y en Cuyás, amo d'un taller clandestí de manyá, processats en virtut de la explosió d'una bomba en una golondrina, continuen subjectes á una rigurosa in-comunicació.

Poca cosa's pot dir sobre l'assumpte, puig les autoritats guarden la major reserva, però és evident que'l Jutje segueix una pista que pot donar molta llum en el misteriós complot terrorista.

EN les pròximes eleccions municipals els lerrouxistes presentarán als Srs. Iglesias, Ulled (pare) y Vinaixa.

Si van carlins al Ajuntament, y triumpfen també aquests candidats lerrouxians, será molt convenient anar al Consistori ab revólver y un morrió de gós á la butxaca.

Me sembla que més d'una vegada l'Ulled y en Vinaixa se farán dignes del morrió.

Y de que se'ls eusenyi el revólver.

LA escassés de noticies polítiques és una calamitat horrible pera'ls periodistes y agencies telegráfiques.

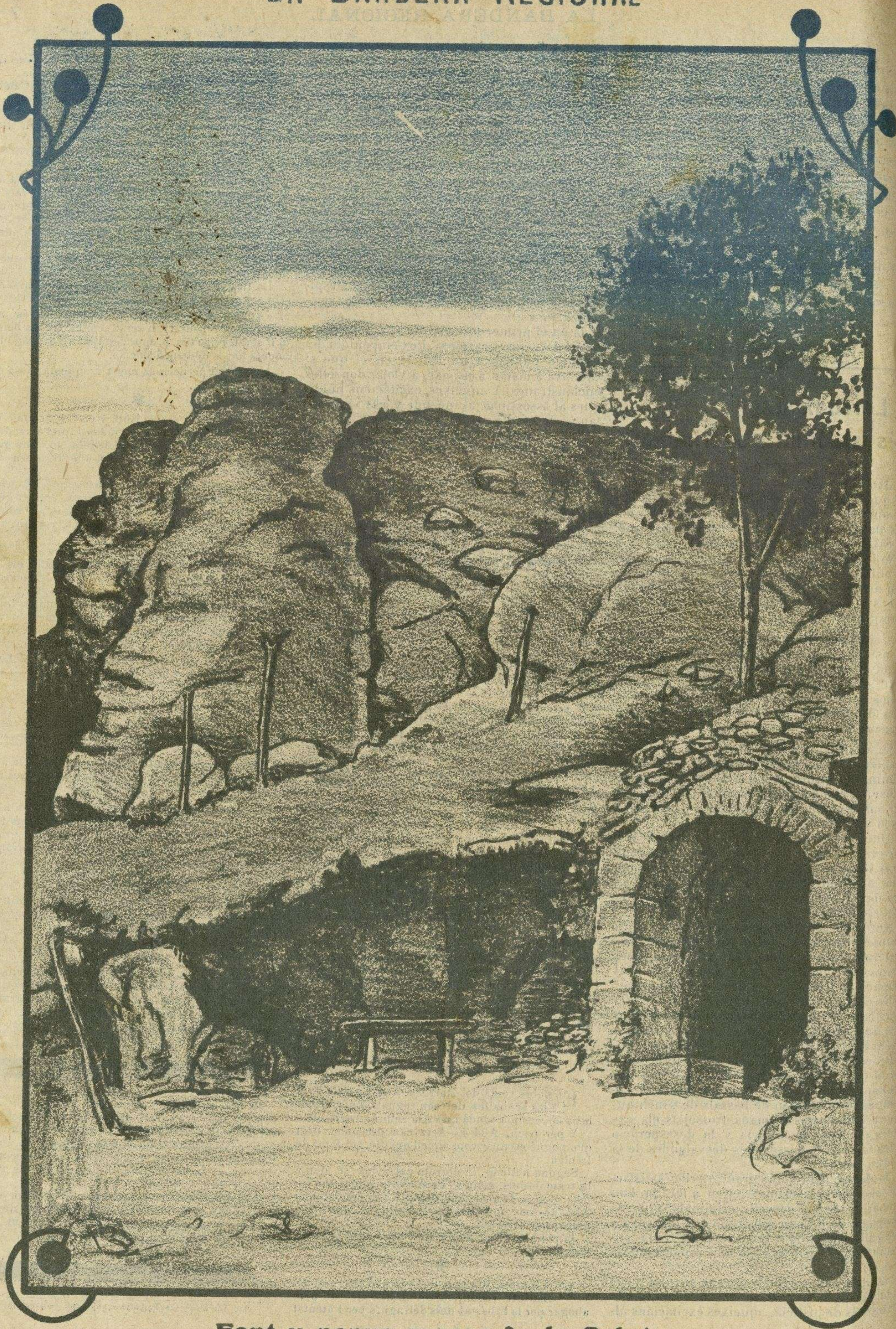
Llegiu lo que l'agent de Madrid telegrafia á la premsa associada, á falta de noticies de més interés:

«La policia tingué confidencia de que en una casa del carrer de Bravo Murillo hi havia una fàbrica de moneda falsa. La policia prenent grans precaucions, aná al lloch senyalat y penetráren rípidament al local ó quadrá. De prompte sentiren una fressa metálica, que'ls feu sospitar que'ls falsificadors estaven ab la mà á la pasta. Corren com un llamp cap allí per trobarlos infraganti... y's troben ab un burro que anaba donant patades á una pedra pera treures de la pota la ferradura que li penjaba molestosament. El cas ha sigut molt comentat.»

Ara diguin vostés si el gastarse els quartos ab aquestes noticies fa burro. Aixó, com á gacetilla, pot passar; s'hi pot fer brometa. Però telegrafiat al costat de les noticies del viatge de don Alfons y de la proclamació de Muley Hafid, no pot anar ni ab rodes.

El qui fou nostre benvolgut amic don Joseph Valls y Pomés, professor del Col·legi de Sant Jordi, d'aquesta ciutat, morí en la pau del Senyor el passat dimars, á la edat de 33 anys, deixant en el major desconsol á sa apreciable familia, á favor de quina ha sacrificat els anys de sa vida. (A. C. S.)

Acompanyém á la mateixa en el dolor que l'aclapara, desitjantlos á tots molts anys de vida pera pregar á Deu per l'ànima del qui fou excel·lent fill y model de pares y esposos.

Font y penya grossa de la Salut